

COL·LECCIÓ: PALMA. CIUTAT EDUCATIVA NÚM 50

El pas de l'educació primària a l'educació secundària

QUADERN D'INFORMACIÓ PER A PARES I MARES

El pas de primària a secundària

Ajuntament de Palma. Illes Balears

Direcció de la col·lecció: Departament de Dinàmica Educativa

Direcció pedagògica: Josep J. Quetglas Mas

Autores:

Llucia Albertí Crespí

Patricia Castaño García

Margalida Morell

Victòria Forteza

Col·laboradors:

Alejandro Vanrell Bibiloni.

És un material adreçat a mares i pares d'alumnes de 6è de primària.

ÍNDEX

1. PROCÉS DE MATRICULACIÓ A L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA	2
2. DIFERÈNCIES SIGNIFICATIVES ENTRE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA I L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA	3
3. ANNEXOS	9

1. EL PROCÉS DE MATRICULACIÓ A L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

Com a pares i mares d'alumnes que actualment estan en els darrers cursos de primària (5è i 6è) i que el pròxim curs escolar han de començar el primer curs de l'ESO, heu de saber com funciona el **procés d'elecció de centre** perquè els vostres fills i filles puguin seguir estudiant.

Aproximadament, durant la primera quinzena del mes d'abril en el mateix centre de primària on estudia el vostre fill o filla se us informarà de l'obertura del **període d'adscripció**. És quan tots vosaltres haureu **d'elegir obligatòriament un institut d'educació secundària (IES)** d'entre la relació d'instituts adscrits al centre (encara que vulgueu que els vostres fills vagin a un centre concertat heu de passar per aquest procés perquè no us quedeu sense plaça). Si no feis aquesta elecció, des de la Conselleria d'Educació se us assignarà un dels IES adscrits al centre. **S'ha d'entregar una única sol·licitud al centre actual on estudia el vostre fill o filla.**

Si no obteniu plaça a l'institut elegit en primera opció durant el període d'adscripció, podeu tornar a sol·licitar la mateixa plaça durant **el procés d'admissió** que s'obre posteriorment.

Així, quan us interressi escolaritzar el vostre fill o filla en un centre concertat heu de seguir aquest procés d'admissió, que s'obre a principis de maig aproximadament. Haureu de triar per ordre de preferència els centres concertats que us interessin d'entre la llista de la zona d'escolarització que us pertoca (*vegeu l'annex 7.1*).

La selecció dels alumnes es fa d'acord amb una **puntuació** que té en compte els següents factors: la renda per càpita de la unitat familiar, la proximitat del domicili, l'existència de germans al centre i si es pertany a una família nombrosa, discapacitats, etc.

No requereixen procés d'admissió els canvis de nivells dins el mateix centre o entre centres adscrits, si hi ha vacants (**BOIB 48 del 10 d'abril de 2008**).

2. DIFERÈNCIES SIGNIFICATIVES ENTRE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA I L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

El pas de l'educació primària a l'educació secundària és un *moment molt important*, tant per als vostres fills com per a vosaltres, pel fet que són moltes les diferències que s'hauran d'anar assumint a poc a poc amb el pas del temps.

El **primer curs** de l'ESO està enfocat a introduir a l'alumnat en aquest canvi i facilitar progressivament la seva adaptació.

El segon curs ja té un nivell més elevat i cal que els vostres fills comencin a posar una bona base ja des del principi.

És important que vosaltres, com a pares i mares, ajudeu els vostres fills a canviar els seus hàbits d'estudi i sobretot els seus horaris, tenint en compte que:

**CAL AUGMENTAR EL NOMBRE D'HORES DEDICADES A L'ESTUDI
I ADQUIRIR BONS HÀBITS D'ESTUDI!!**

És necessari que us impliqueu en la **implementació** d'aquests **nous hàbits** insistint en la seva importància, principalment davant la necessitat d'anar adquirint una forta base ja des del principi, ja que **durant el segon curs és on més es noten els canvis**, pot ser tard per canviar i això pot donar lloc posteriorment al fracàs escolar.

D'altra banda, és necessari, a més, comentar que aquest canvi d'etapa coincideix també amb els anys en els quals els escolars viuen un procés de canvi molt significatiu a nivell personal amb l'entrada a **l'adolescència**.

QUÈ ÉS L'ESO I COM FUNCIONA?

L'educació secundària obligatòria (ESO) és l'**etapa educativa obligatòria** per a tots els joves d'edats compreses entre els 12 i 16 anys (edat obligatòria d'escolarització que comprèn **4 cursos** acadèmics).

Aquesta etapa és la continuació de l'educació primària (de 6 a 12 anys) i serveix per transmetre a tot l'alumnat els elements bàsics de la cultura, formar-lo per assumir els seus deures i exercir els seus drets, així com preparar-lo per a la incorporació a la vida activa o per a la continuïtat dels seus estudis (els cicles formatius de grau mitjà o el batxillerat).

Les **PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES** d'aquesta etapa educativa es resumeixen en:

- a. **Atenció a la diversitat:** s'han de tenir en compte les diferències individuals dels grups d'alumnes i l'ensenyança s'ha d'adaptar a les possibilitats, els interessos i les motivacions de l'alumnat. El ritme d'aprenentatge és diferent en funció de l'alumne/na i es poden assolir els mateixos objectius a partir de diferents vies d'ensenyança-aprenentatge.
- b. **Ensenyança comprensiva:** es treballa una ensenyança comuna per a tota la ciutadania, d'acord amb el principi de **no-selectivitat** i caràcter **no discriminatori**. Cal oferir les mateixes oportunitats de formació i les mateixes experiències educatives a tot l'alumnat, independentment de l'origen social, les possibilitats econòmiques, el sexe i altres característiques individuals.
- c. **Opcionalitat:** l'ESO introdueix l'optativitat ja des del primer curs. L'alumnat ha d'elegir d'entre diverses àrees del currículum les que li agradin més, les que estiguin més relacionades amb els seus interessos (vocacionals o acadèmics).
- d. **Augmenta els nombre d'àrees a estudiar i el nombre de professorat** especialitzat per a cada àrea.
- e. Pel que fa a l'**avaluació**, canvia la qualificació respecte de l'educació primària i també respecte de les condicions de promoció. **Es repetirà a cada curs sempre que l'alumnat tingui més de tres assignatures suspeses** (amb tres matèries suspeses és el centre qui decidirà si l'alumnat promociona de curs o repeteix).

Quan l'alumnat no hagi assolit els objectius programats, **POT REPETIR UNA VEGADA CADA CURS (i sols dues vegades en tota l'ESO)**; si l'alumnat no supera els objectius del curs després d'haver repetit passarà al curs següent i rebrà un reforç específic perquè recuperi les assignatures suspeses.

Cal tenir en compte que l'alumnat té l'oportunitat de recuperar les assignatures que li han quedat suspeses per juny a la **convocatòria extraordinària de setembre**. Se'ls dóna una darrera oportunitat per recuperar les assignatures suspeses del curs escolar vigent.

D'altra banda, amb el canvi d'etapa (de primària a secundària), el **NOMBRE D'ASSIGNATURES AUGMENTA** de forma considerable. A **primària** les assignatures que té l'alumnat són les següents:

ASSIGNATURES PRIMÀRIA
Coneixement del medi natural, social i cultural
Educació artística (música i plàstica)
Educació física
Llengua catalana i literatura
Llengua castellana i literatura
Llengua estrangera
Matemàtiques
Religió/Activitats d'estudi
<i>TOTAL: 25 hores/setmanals</i>

Les assignatures marcades en negreta són impartides per professorat especialista. La resta d'assignatures són impartides pels tutors del grup-classe.

A l'ESO cal tenir en compte que la majoria de les assignatures són impartides per professorat especialista diferent. A continuació presentam el conjunt d'assignatures que comprèn l'educació secundària obligatòria amb la LOE per aquest curs escolar:

1r CURS	2n CURS
Llengua catalana i literatura (4 h)	Llengua catalana i literatura (4 h)
Llengua castellana i literatura (4 h)	Llengua castellana i literatura (4 h)
Llengua estrangera (3 h)	Llengua estrangera (3 h)
Matemàtiques (3 h)	Matemàtiques (4h)
Ciències socials, geografia i hist. (3 h)	Ciències socials, geografia i hist. (3 h)
Educació física (2 h)	Educació física (2 h)
Ciències de la naturalesa (3 h)	Ciències de la naturalesa (3 h)
Educació plàstica i visual (3 h)	Música (3 h)
Música (3 h)	Religió catòlica/ Activitat alternativa (2h)
1 optativa (2 h)	Educació per a la ciutadania i els drets humans(1 h)
Religió catòlica/ Activitat alternativa (1 h)	1 optativa (2 h)
Tutoria (1 h)	Tutoria (1h)
3r CURS	4t CURS
Llengua catalana i literatura (3 h)	Llengua catalana i literatura (3 h)
Llengua castellana i literatura (3 h)	Llengua castellana i literatura (3 h)
Llengua estrangera (3 h)	Llengua estrangera (4 h)
Matemàtiques (3 h)	Matemàtiques (s'ha de triar entre les matemàtiques A i les matemàtiques B) (4 h)
Ciències socials, geografia i hist. (3 h)	Ciències socials, geografia i hist. (3 h)
Educació física (2 h)	Educació èticocívica (2 h)
Ciències de la naturalesa (4 h)	Educació física (2 h)
Educació plàstica i visual (2 h)	Física i química (3 h*)
Tecnologies (3 h)	Biologia i geologia (3 h*)
Música (2 h)	Educació plàstica i visual (3 h*)
1 optativa (2 h)	Tecnologia (3 h*)
Religió/ Activitat alternativa (1 h)	Música (3 h*)
Tutoria (1 h)	Llatí (3 h*)
	Informàtica (3 h*)
	2a llengua estrangera (3 h*)
	Tutoria (1 h)
	Religió/Activitat alternativa (1 h)

El total d'hores de classe de cada curs d'ESO són **32 hores setmanals**.

Font: Conselleria d'Educació i Cultura (Instruccions per al curs 2008-2009)

En relació amb les **ASSIGNATURES OPTATIVES** podem assenyalar la següent oferta:

1. A 1r i 2n d'ESO: el centre està obligat a ofertar *segona llengua estrangera* (alemany o francès). Altres alternatives, que per ser cursades necessiten d'autorització del director/a del centre i un informe del Departament d'Orientació, són les matèries: *Processos de comunicació, Taller de matemàtiques, Taller de teatre i Taller d'artesanía.*
2. A 3r d'ESO: l'oferta d'optatives és més àmplia i està en funció de les possibilitats i els recursos de cada centre: **Segona llengua estrangera** (es pot plantejar en dos nivells diferenciant: l'alumnat que ha cursat aquesta matèria des de 1r i l'alumnat que s'incorpora per primera vegada a la matèria a 3r d'ESO), **Cultura clàssica**, *Matèria d'iniciació professional, Comunicació audiovisual, Taller d'artesanía, Taller d'astronomia, Expressió corporal, Taller de teatre, Cant coral, Taller de matemàtiques, , Conservació i recuperació del patrimoni cultural*, altres matèries dissenyades pel centre.

Cal tenir en compte que l'oferta de **matèries optatives** està en funció de les possibilitats de cada centre. És obligatori que tots els centres ofereixin “**una segona llengua estrangera**” als tres primers cursos i “**cultura clàssica**” al tercer curs d'ESO.

A 4t d'ESO l'alumnat ha d'escollir les **matemàtiques A o B**. Per fer aquesta elecció cal tenir en compte:

- Si l'alumnat vol seguir **estudis superiors científics**. En aquest cas hauria d'escollir les matèries de modalitat de ciències naturals amb física i química i biologia i geologia i les matemàtiques B.
- Si es volen seguir **estudis tecnològics**, hauria d'escollir física i química i tecnologia i les matemàtiques B.
- Si es volen seguir **estudis artístics**, educació plàstica i visual i música i les matemàtiques A.
- I si es volen seguir **estudis humanístic-socials**, les dues assignatures més adients segons els interessos de l'alumne/na i les matemàtiques A.

Així, les matemàtiques A les haurien d'escollir els alumnes que volen seguir estudis d'humanitats (s'abandona l'estudi de les matemàtiques a partir del batxillerat), i les matemàtiques B s'haurien d'agafar en la resta de casos.

Un altre aspecte important de l'ESO és el **TUTOR O TUTORA**. Tant a primària com a secundària, la figura del tutor o tutora té molta importància.

A primària, hi ha varietat de professorat si tenim en compte que hi ha assignatures que donen professors especialistes. Malgrat aquest fet, la docència a primària es basa en un principi d'unitat del professor o professora. **Un sol professor o professora s'encarrega de la major part de les àrees i és qui està la major part del temps amb els alumnes.**

A secundària la pluralitat de professors i d'objectius a assolir fa molt necessària la figura del tutor o tutora. Per tant, és necessari que algun professor o professora, a més de les seves responsabilitats d'àrea, assumeixi de manera formal i institucional, funcions tutorials de les quals la resta de docents queden exclosos.

En darrer terme, l'alumnat que començarà l'educació secundària han de saber de l'existència dels **suports als centres** amb els quals poden comptar en cas de necessitat. Als centres on s'imparteix primària es troben els **EQUIPS INTERDISCIPLINARS DE SECTOR**, equips itinerants formats per especialistes del món de l'educació per donar suport i orientació a l'alumnat, als pares i mares i altres membres de la comunitat educativa que ho necessitin. **Aquests equips prioritzen el suport als alumnes amb necessitats educatives especials.**

I als centres on s'imparteix **secundària** hi trobam el **DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ**, com a serveis permanents del centre formats per professionals de l'educació encarregats de donar resposta i suport a les necessitats dels alumnes, els pares i les mares, els professors i l'equip directiu del centre.

Un cop l'alumnat ha assolit els objectius de l'ESO aconsegueix el **TÍTOL de Graduat en Educació Secundària (GES)**. En cas contrari es dóna el **certificat d'estudis** com a justificant que l'alumnat ha estat escolaritzat fins els 16 anys però no ha assolit els objectius d'etapa corresponents.

3.ANNEXOS

ZONES D'ESCOLARITZACIÓ: RELACIÓ DE CENTRES DOCENTS DE PALMA SOSTINGUTS AMB FONTS PÚBLICS

IES: institut educació secundària

CC: centre concertat

CP: centre públic

A

IES EMILI DARDER	Salvador Dalí, 3	457710
IES GUILLEM SAGRERA	Salvador Dalí, 5	450000
IES JOAN ALCOVER	Via Alemanya, 14	290200
IES POLITÈCNIC	Menorca, 1	731247
IES RAMÓN LLULL	Via Portugal, 2	763100

CC LA PURÍSSIMA	Camí de la Vileta, 11	733868
CC MATA DE JONC	Son Espanyolet, 49	736677
CC N. SRA. ESCUELAS PIAS	Joan Crespí, 30	730314
CC SAGRADO CORAZÓN	Pere A. Oliver, 4	734645
CC SAN ALFONSO	Sant Llorenç, 3	711612
CC STA MAGDALENA SOFIA	F. Martí i Mora, 42	738297
CC STMA. TRINIDAD	Concepció, 24	726411
CC VIRGEN DEL CARMEN	Murillo, 48	730630
CC CIDE	Ropit, 3	606499
CC LA SALLE	Camí Son Rapinya, 29	606385
CC MADRE ALBERTA	Camí dels Reis, 102	792085
CC NTRA. SRA. MONTESION	Camí Son Rapinya, 14	792250
CC NTRA. SRA. MONTESIÓN	Monti-sión, 4	711300
CC SAN VICENTE DE PAUL	M ^a Antònia Salvà, 4	791240
CC LA INMACULADA	Robert Graves, 38	731229
CC STA. MARIA	Almirall Cervera, 2	739539
CP EUGENIO LÓPEZ	Bisbe B. De Palou,6	710019
CP JAUME I	La Feixina, 1	731339
CP MARIAN AGUILO	Salvador Dalí, 15	286621
CP SANTA CATALINA	Caro, 36	731801
CP SON ESPANYOLET	Ramiro de Maeztu, 2	730522
CP ANSELM TURMEDA	Cap Blanc, 15	791388
CP SON ANGLADA	Gabriel Bestard, 38	790016
CP SON QUINT	Catalina March, 4	792019
CP SON SERRA	Maribel, 48	798769
CP GÉNOVA	Barranc, 2	400001
CP MÀXIM ALOMAR	Robert Graves, 45	455075

Palma Educa

B						
	IES JOAN MARIA THOMAS	Pablo Iglesias, 93	209620	CC ARCÀNGEL SAN RAFAEL	Pablo Iglesias, 4	756514
	IES JOSEP Mª LLOMPART	Joan Capó, 2	204601	CC JESUS MARIA	Guillem Galmés, 38	751859
	IES MEDINA MAYURCA	Miquel Arcas, 4	757278	CC MANJÓN	A. Llobera Estrades, 18	294711
	IES SON PACS	Ctra de Soller, 13	292050	CC PIUS XII	Gaspar Bennàzar, 33	751572
				CC S. JOSÉ DE LA MONTAÑA	Cotlliure, 22	750629
				CC SAN VICENTE DE PAUL	S. Vicenç de Paul, 13	750624
				CC AULA BALEAR	Can Valero, 19	202301
				CP MIQUEL COSTA I LLOBERA	General Riera, 61	755169
				CP FELIP BAUÇA	G. García Peñaranda, 11	295885
				CP PRÀCTIQUES	Ctra. Valldemossa, 15	756704
				CP SON OLIVA	Tomás L. de Victòria, 9	292739
				CP SA INDIOTERIA	Gremi de Tintorers, 2	430095
				CP ESTABLIMENTS	Camí Sarrià, s/n	768285
				CP Mª ANTONIA SALVA	Passatemps, 125	439119
			CP SECAR DE LA REAL	Vicari, 9	769221	

Palma Educa

C

IES ARXIDUC L.. SALVADOR	Gilabert Centelles, 12	466391
IES JUNÍPER SERRA	Camí de Son Cladera, 20	470774
IES SES ESTACIONS	Marquès de Font Santa, 12	770267
IES SON RULLÀN	Son Rullan s/n	472243
IES ANTONI MAURA	Perú, 4	242034
IES AURORA PICORNELL	Amer, 46	420029
IES F. BORJA MOLL	Caracas, 6	278150
IES J SUREDA I BLANES	Joan Coll, 2	278416
IES S'ARENAL	Ctra Cap Blanc, s/n	443462

CC LA MILAGROSA	Semolera, 16	421063
CC SAN AGUSTÍN	Mateu, E.Lladó, 30	723465
CC SAN FELIP NERI	Vilanova, 3	714739
CC SAN FRANCESC	Ramón Llull, 1	716111
CC SANTA MÓNICA	Martínez Vargas, 13	274800
CC JUAN DE LA CIERVA	Tenor Bou Roig, 13	477293
CC NTRA. SRA. CONSOLACIÓN	Parròquia, 2	294762
CC NTRA. SRA. CONSOLACIÓN	Bach, 4 (Viver)	474526
CC PEDRO POVEDA	Lledoner, 6	474096
CC SANT PERE	Camí Salard, 47	475050
CC EL TEMPLE	Montevideo, 4	466964
CC SANT JOSEP OBRER	Mare de Déu de Montserrat, 67	473308
CC SAN VICENTE DE PAUL	Siquier, 4	241436
CC SAN ANTONIO ABAD	S. Joan de la Creu, 58	269912
CC LA PORCINCULA	A. Fra. Joan Llabrés, 1	269912
CC LLADÓ	Castillejos, 45	268065
CP GABRIEL ALZAMORA	Escola Graduada, 6	725806
CP GABRIEL VALLSECA	Mare de Déu de la Victòria, 39	243526
CP JAFUDÀ CRESQUES	Faust Morell, 27	274164
CP SANTA ISABEL	Plaça de Santa Elisabet, 1	273697
CP SON CANALS	Bisbe Cabanelles, 25	277786
CP ALEXANDRE ROSSELLÓ	Miquel Santandreu, 48	771694
CP CAMILO JOSÉ CELA	Perú, 2	240625
CP ES PONT	Indalecio Prieto, 85	240781
CP JOAN CAPÓ	Santa Florentina, 63	277805
CP JOAN MIRÓ	Avda. De Mèxic, 3	240869
CP LA SOLEDAT	Regal, 16	274929
CP PAULA TORRES	Amer, 53	248414
CP CAN PASTILLA	Sertori, 2	265554
CP COLL DE'N RABASSA	Bailén, 38	267369
CP ELS TAMARELLS	C. Ca na Gabriela, 36	268511
CP INFANTE DON FEIPE	Capità Ramonell Boix, 81	276006
CP ES VIVERO	Crèdit Balear, 15	471457
CP MIGUEL PORCEL	Camí de Son Cladera, 1	471520
CP SON RULLÁN	Son Rullan s/n	472202
CP VERGE DE LLUC	Goya, 1	444533
CP CASA BLANCA	Plaça Molins de Vent, 6	427269
CP ES PIL·LARI	Camí de Son Fangos, 241	490252
CP RAFAL NOU	Selva, 11	476991
CP RAFEL VELL	Indalecio Prieto, 50	473247
CP S'ARANJASSA	Crtar. Militar, s/n	742853
CP SANT JORDI	Bisbe Planes, s/n	742286
CP SON FERRIOL	Margalida Monlau, 59	427903